

Redakcja: Sławomir Poleszak (zastępca dyrektora IEŚ), Agnieszka Zajdel (sekretarz redakcji), Aleksandra Kuczyńska-Zonik, Jakub Olchowski, Konrad Pawłowski, Agata Tatarenko

Nr 1306 (46/2025) | 4.03.2025

ISSN 2657-6996

© IEŚ

Aleksandra Kuczyńska-Zonik

Koalicja dronów: ambicje Łotwy w zakresie wzmocnienia bezpieczeństwa i wizerunku międzynarodowego

Międzynarodową inicjatywę na rzecz przekazania Ukrainie bezzałogowych systemów, tzw. koalicję dronów, powołaną 14 lutego 2024 r. z inicjatywy Łotwy, tworzy obecnie 18 państw. Ma ona na celu dostarczanie Ukrainie dronów oraz zapewnianie wsparcia w szkoleniu personelu w zakresie wykorzystania najnowszych technologii. Z punktu widzenia Łotwy koalicja stwarza także możliwość wzmocnienia własnych zdolności obronnych, rozwoju krajowych przedsiębiorstw z wykorzystaniem badań naukowych oraz kształtowania międzynarodowego wizerunku innowacyjnego państwa. Okazją do wzmocnienia roli lidera będzie zaplanowany na 28 maja 2025 r. w Rydze międzynarodowy Szczyt Dronów.

Geneza powstania oraz rola koalicji dronów. Nowoczesne technologie, w tym bezzałogowe systemy powietrzne, zasadniczo zmieniły taktykę działań wojennych. Obecnie drony stanowią ważny element zdolności militarnych Ukrainy zarówno w misjach rozpoznawczych, jak i uderzeniowych. Dlatego rok temu z inicjatywy Łotwy list intencyjny w sprawie powołania koalicji dronów podpisały Ukraina, Holandia, Litwa, Estonia, Szwecja, Dania i Niemcy, zobowiązując się do inwestowania środków w produkcję dronów oraz do dostarczania urządzeń i ich części zamiennych na Ukrainę, wdrażania testów dronów, szkolenia żołnierzy i wprowadzania innych rozwiązań technicznych. Obecnie koalicję tworzą: Ukraina, Australia, Czechy, Dania, Francja, Estonia, Włochy, Nowa Zelandia, Kanada, Litwa, Luksemburg, Holandia, Polska, Niemcy oraz Szwecja, a także Łotwa i Wielka Brytania, które przewodniczą koalicji dronów. 19 lutego 2025 r. do grupy przystąpiła Norwegia, deklarując chęć przeznaczenia niemal 50 mln euro na rozwój technologii dronowych.

Zadaniem koalicji dronów jest zapewnienie ciągłości transferów dronów bojowych o różnych parametrach, zaprojektowanych zgodnie z wymaganiami Sił Zbrojnych Ukrainy, rozwój produkcji systemów dronowych oraz promowanie bezpiecznych łańcuchów dostaw komponentów tych urządzeń w państwach Zachodu.

Łączne wsparcie wszystkich państw członkowskich koalicji dronów na rzecz Ukrainy w 2024 r. wyniosło 1,8 mld euro. W tym czasie Łotwa przeznaczyła 20 mln euro i taką samą kwotę planuje przeznaczyć także w 2025 r. W ramach koalicji od lipca 2024 r. działa ponadto międzynarodowy fundusz, instytucja utworzona w celu zakupu dronów dla Ukrainy, z kwotą ponad 80 mln euro (Łotwa przeznaczyła na ten cel 5 mln euro). W ramach podpisanych w styczniu 2025 r. kontraktów o wartości 54 mln euro koalicja ma dostarczyć Ukrainie 30 000 dronów. W ich produkcji uczestniczą także dwie łotewskie firmy, które w najbliższych miesiącach mają przekazać 12 000 dronów o wartości 17 mln euro.

Znaczenie koalicji dronów dla Łotwy. Łotwa zaliczana jest do najbardziej innowacyjnych państw Europy Środkowej ([„Komentarze IEŚ”, nr 209](#)). Dzięki zaawansowanym technologiom poczyniła znaczne postępy w produkcji bezzałogowych statków powietrznych, uzyskując szczególną pozycję w koalicji dronów. Ponadto inicjatywa ta nie tylko wzmocniła krajowy potencjał obronny, ale także otworzyła nowe możliwości dla lokalnych przedsiębiorców, sektora badań i przemysłu zbrojeniowego. Udział w koalicji dał bowiem Łotwie dostęp do wiedzy i doświadczeń zdobytych podczas wojny na Ukrainie, środki finansowe na rozwój technologii, a także możliwość testowania i rozwijania najnowocześniejszych rozwiązań w zakresie dronów w ramach międzynarodowych zamówień publicznych. Dzięki nim Łotwa może opracowywać koncepcje nowych urządzeń i rozwijać własne zdolności bojowe. Z kolei łotewskie przedsiębiorstwa zyskały możliwość uczestniczenia w międzynarodowych przetargach i rozpowszechniania własnych marek na rynku globalnym. Dla przykładu, w minionym roku na Łotwie

zorganizowano hackathon „Drony dla Ukrainy” oraz uruchomiono Łotewską Inicjatywę Rozwoju Zdolności Dronowych na rzecz wzmocnienia potencjału dronów w Łotewskich Siłach Zbrojnych. W czerwcu 2024 r. na poligonie wojskowym Sēlia stworzono również poligon doświadczalny, gdzie zarówno krajowi, jak i zagraniczni producenci dronów mają możliwość przeprowadzania testów w zakresie rozwoju technologii z użyciem bezzałogowych statków powietrznych. W październiku 2024 r. łotewska spółka Origin, specjalizująca się w zaawansowanych systemach autonomicznych, uzyskała finansowanie w wysokości 4 mln euro z Europejskiego Funduszu Obronnego na innowacje w dziedzinie dronów.

Dyplomacja dronowa. Okazją do potwierdzenia przywództwa Łotwy w tej inicjatywie będzie międzynarodowy Szczyt Dronów w Rydze, planowany na 28 maja 2025 r., z udziałem Ministerstwa Obrony Narodowej Łotwy i Politechniki Ryskiej. W szczycie będą uczestniczyli przedstawiciele państw członkowskich koalicji dronów, eksperci wojskowi, naukowcy, przedsiębiorcy i liderzy branży bezzałogowych statków powietrznych, którzy omówią dotychczasowe osiągnięcia koalicji. Celem szczytu będzie również stworzenie łotewskim firmom i badaczom okazji do nawiązania kontaktów z partnerami z zagranicy, a także zachęcenie do optymalnego wykorzystania potencjału badawczego w przemyśle obronnym. Tym samym wydarzenie to stworzy dodatkową platformę do dyskusji i wskazania przyszłych kierunków działań, ze szczególnym uwzględnieniem wyzwań związanych z bezpieczeństwem globalnym i nowymi wymiarami działań wojennych.

Wnioski i prognozy. Wysiłki polityczne Łotwy na rzecz technologicznego wsparcia Ukrainy dały impuls do rozwoju europejskiego i łotewskiego przemysłu dronów. Format ten promuje również aktywną wymianę informacji dotyczących badań naukowych i innowacji w dziedzinie bezzałogowych statków powietrznych, stwarzając państwom możliwość organizowania wspólnych projektów w przyszłości.

Koalicja dronów wzmacnia bezpieczeństwo Łotwy, bowiem rozwój robotyki i sztucznej inteligencji może zapewnić – zwłaszcza małym państwom – optymalne możliwości obrony wobec asymetrycznych zagrożeń (zob. [„Komentarze IEŚ”, nr 1246](#)). Jest również istotna z punktu widzenia rozwoju branży produkcji dronów na Łotwie, bezpieczeństwa dostaw i wzmocnienia gospodarki narodowej.

Łotwa wzmacnia swoją rolę w koalicji dronów poprzez kontynuowanie wsparcia dla Ukrainy (w poprzednim roku dostarczyła Ukrainie niemal 5000 dronów), promowanie krajowego przemysłu obronnego, współpracę biznesową oraz rozwój innowacji. W planach jest ponadto utworzenie centrum doskonałości, które zajmowałoby się rozwijaniem technologii bezzałogowych statków powietrznych, a także poszukiwaniem najnowocześniejszych rozwiązań w zakresie zagrożeń stwarzanych przez drony dla infrastruktury krytycznej (zob. [„Komentarze IEŚ”, nr 1043](#)). Ambicją Łotwy jest rozwój i promocja krajowych technologii dronowych na świecie oraz kształtowanie wizerunku innowacyjnego państwa.